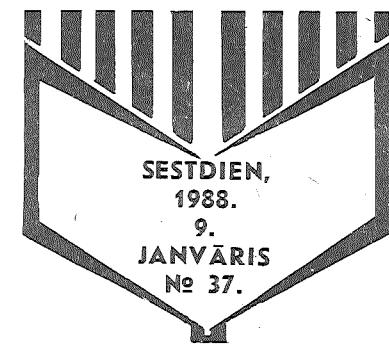

JAUNAIS CĒS

AGROFIRMAS «KRASNII OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Šogad ne tikai palielinās darbu apjoms, ko veic agrofirmas celtnieki, bet tiks domāts arī par savas bāzes izveidošanu, lai varētu strādāt atbilstoši laika garam. Lielāka loma tiks piešķirta specializācijai, lai nodrošinātu augustu kvalitāti darbu izpildē. Viens no ceļiem, kā to nodrošināt, ir spējīgu brigāžu un posmu izveidošana. Starp svarīgākajiem darbiem, no kuru kvalitātes spriež arī par celtnieku veikumu kopumā, ir iekšējā apdare. Bet tajā, savukārt visa pamats ir apmetēju darbs.

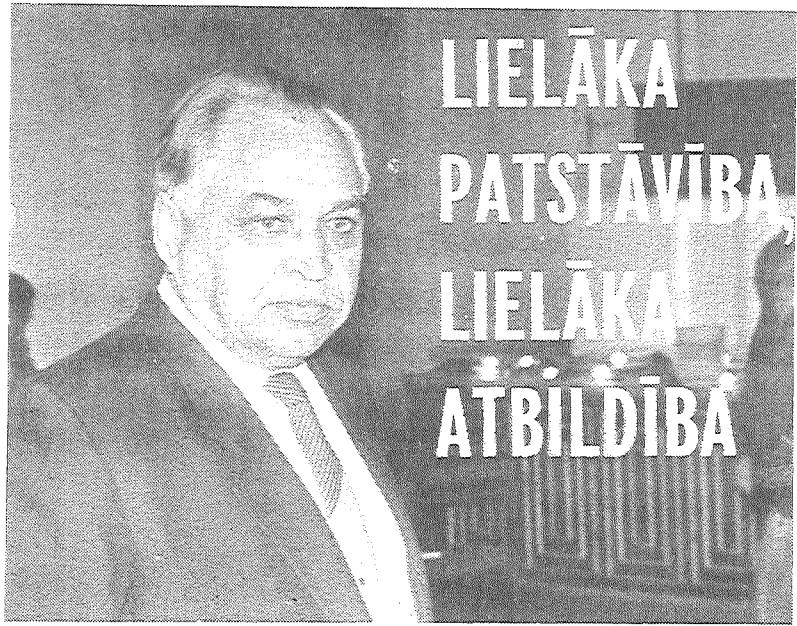
Pagājušā gada nogalē izveidota apmetēju brigāde. Tā nav liela — daži cilvēki, un pirmais ievērojamākais objekts ir cietes rūpīcas jaunais cehs. Ar katra dienu tuvojas tā nodošanas ekspluatācijā termini. Jāsteidzas. Bet tajā pašā laikā vīri ir nomodā arī par kvalitāti.

ATTĒLĀ: apmetēji Voldemārs Kōtāns, Valdis Bulmeisters, Andrejs Jurāns un Pēteris Bogdanovs pārliecināti, ka viņu apmetajām sienām būs ilgs mūžs:

ŠODIEN RĪGĀ STRĀDĀ LATVIJAS KOLHOZNIEKU II KONGRESS

ROMUALDS KAVINSKIS,
PSRS Augstākās Padomes deputāts, Latvijas PSR
Kolhozu padomes priekšsēdētājs, Sociālistiskā
Darba Varonis, agrofirmas generāldirektors:

LIELĀKA
PATSTĀVĪBA
LIELĀKA
ATBILDĪBA

Tikko noslēdzies vēl viens darba cēliens — divpadsmitās piecgades otrs gads. Republikas lauksaimniecībai tas nebija viegls, taču lauku ļaudis nav sēdējuši ar klēpi saliktām ro-

kām un gaidījuši labākus laikus. Izpildīti uzdevumi graudu, piena, gaļas un citu lauksaimniecības produktu ražošanā un realizācijā. Pērn Latvijā izaudzēta tāda graudaugu raža, kāda

līdz šim vēl nav bijusi visā tās zemkopības vēsturē — no hektāra vidējais iekūlums sastāda 31 centneru.

Mūsu republikas zemkopīji sekਮgi risināti PSRS Pārlikas programmu. Tās izpildēs nodrošināšanai bija vajadzīga pienācīga materiāli tehniskā bāze, kurās celtniecībā un nostiprināšanā daudz izdarīts laikā no 1981. līdz 1985. gadam. Tagad sekਮgā turpinā attīstīties lauku sociālā infrastruktūra, uzlabojas darba apstākļi visās ražošanas nozarēs. Lielāka uzmanība tiek pievērtēta pirmskolas bērnu iestāžu celtniecībai, tāpat plašā izvērsta klubu un veselības aizsardzības iestāžu būvniecība, citu objektu, palielināšanai pakalpojumu apjomu, ko saņem iedzīvotāji no attiecīgām sfērām. Plāni bija izvērstīs darbs iedzīvotāju pārcelšanā no vecajām viensētām uz labiekārtotām mūsdienīgām mājām ciematos — šis darbs gandrīz pabeigts.

Šodien Latvijas kolhozu pārstāvīji sapulcējušies uz savu otro kongresu. Turpat četetros desmitos kolhozu pastāvēšanas gados tas nav bijis pārāk bieži, domāju, ka šodien un arī Vissavienības kolhoznieku ceturtajā kongresā martā tiks nolēmts biežāk rīkot šos forumus. Pirmais kolhoznieku kongress Latvijā notika 1969. gadā. Ja atskatāmies uz šo laiku, ar gandrījumi varam secināt, ka republikas kolektīvo saimniecību laudis sasniedzīgi labus panākumus. Kolhozu kopienākumu apjoms palielinājies 1,9 reizes, bet tūrie ienākumi — četrās

reizes. Reizē ar visu to pieaugašas arī iespējas labāk atlāgot cilvēku darbu — samaksas kolhozniekiem palielinājusies 2,3 reizes. Tās veiktā vairāki pāršķumi, lai nostabilizētu kolektīvo saimniecību ražošanu, lielu atbalstu sapēmē ekonomiski vājās saimniecības, kurām bija dota iespēja par augstākām cenām pārdot savu produkciju, izvērst dzīvoļu un ražošanas objektu celtniecību, lai piesaistītu vairāk kadru, speciālistu un tamlīdzīgi, balstoties uz visu to ir panākts, ka mums vairs nav saimniecību, kurās strādātu ar zaudējumiem.

Gads noslēdzies, tuvojas pārskatu un vēlēšanu sapulces kolhozoz. Domājams, ka to kolektīvi varēs palepoties ar vēl lielāku rentabilitātes pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Kopā ar visu to republikas kolektīvo lauku saimnieku forumā ūdeni uzmanīti pievērtē arī trūkumiem māsu darbā, neizdarītajam, rezervēm, kuru mums netrūkst un kurās drošāk liekamas ietā. Visas šīs problēmas sašūmmētas vairākās raksturīgās grupās izpildāmus, pilnīgāk izmantojot vadītāju, speciālistu, kārدارa darītāja iniciatīvu, ieinteresētību gūt labākus sava darba rezultātus. Ir mums fādas saimniecības, kur finansiālais stāvoklis visai saspriegts, tas sevišķi asi izjūtams tagad, uzsākot pārēju uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos. Atklājas, ka ne visos kolhozoz pietiekami efektīvi izmanto bankas kreditus, vēl vairāk —

pieļauj pat nepareizu attieksmi pret šiem aizdevumiem.

Ko nozīmē, ja kolhoza rentabilitāte ir zemāka par 10 procentiem? To, ka, nesanemot pabalstus, šāda saimniecība ir «uz sēkļa», jo pati ar saviem spēkiem tā nespēj noturēties «virs ūdens», savilk galus. Tātad, ir jāmācās saimniekot tā, lai patiesām varētu just patstāvību.

Svarīgs uzdevums mūsu kongresam ir jauno priekšlikumu izstrādāšana un apkopošana par grozījumiem un papildinājumiem Paraugstatūtiem, ko pieņems Vissavienības IY kolhoznieku kongress. Daudzi ierōsinājumi no Latvijas jau ienākuši projekta izstrādāšanas komisijai, tos papildinās arī domas, kas izskanēs šodien. Mēs esam norūpējušies par to, tātad kolhozo zemniecība drošāk un stingrāk kā līdzīgais ražojošs un vadošs spēks iekļautos visas mūsu zemes tautsaimniecības sistēmā. Tāpat mēs esam gatavi tālāk attīstīt un paplašināt kolektīvo saimniecību vadības un darbības demokrātiskos principus, celt savu lo mu PSRS Pārlikas programmas izpil-

dotās. Agorūpnieciskā kompleksa pārstāvji sapulcējušies svarīgā un nozīmīgā laikā — fermās rīt lopu zemošanā, mehanizatori sparīgi gatavojas jaunajam pavasara lauku darbu cēlienam — kārto tehniku. Rosme valda sēklu glabātavās. Aktivizējušies nozarū speciālisti, jo viņi labi zina, ka panākumi būs sasniedzami tad, kad augsti darba tempi uzņemti jau gada startā.

Rajona panorāma

Pārskatu sniedz partijas rajona komiteja

Notika Latvijas Kompartijas rajona komitejas plēnums, kurā apspriestis rajona komitejas pirmā sekretāra Viktors Solovjova referāts par partijas rajona komitejas darbu pārkārtotām vadīšanā. Referents teica, ka šis plēnums ir joti nozīmīgs rajona partijas organizācijas darbībā. Pagājuši di

da aprīla Plēnuma, kurš izvirzīja revolucionāros pārkārtotām uzdevumus mūsu valstī. Pierādīta tāda pavērsiena nepieciešamība, pirmais posms, kas tuvojas noslēgumam, bija meklējumi un izvērtēšanas laiks, jaunu metodu un atziņu partijas un saimniecīskajā darbībā izstrādāšana. Notekti galvenie uzdevumi nākamajam periodam — tālāk padziļināt sabiedrības demokratizāciju un radikālo ekonomisko reformu.

Referētā dota pamātīga analīze, kā rajonā tiek gādāts par PSKP 1987. gada janvāra un jūnijs Plēnumu lemmu īstenošanu, sīki izanalizētās partijas rajona komitejas nodalai un rajona pirmorganizāciju veikums šajā virzienā.

Plēnums atzinīgi novērtēja agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» darbu pārtikas produktu ražošanā — maizes, gaļas un desu izstrādājumu, kartu-

pelu sausā biezeņa un ābolu sulu, siltumnīcu saimniecības paplašināšanā, lai pilsētnieki varētu saņemt svāgus dārzeņus agrā pavasarī un tam-līdzīgi.

Daudz uzmanības plēnumā tika velīti ideoloģiskā un audzināšanas darba uzlabošanai, sociālajām un kultūras vadībām.

Plēnumā runāja agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ģenerāldirektors Romualds Kavinskis, citi partijas rajona komitejas un biroja locekļi, atbildīgi saimniecībā vadītāji.

Juris KAUSĀ

Jaunums televīzijas skatītājiem

Aizvadītā gada nogalē televīzijas

skatītāji pamānīja, ka Vissavienības otrā programma kļuvusi labāk redzama, to sāka uztvert skatītāji arī ievērojām attīlumā no Preiliem. Agrāk mēs strādājām ar raidītāju, kura jauja bija 1 vēts, tagad tā vietā uzstādīts spēcīgāks — ar 10 vatu jaudu.

Vēl viens jaunums — kopš šā gada 1. janvāra saņemam arī nakts programmu, ko pa parastajiem viļņiem raida Rīga. Šī programma, tāpat kā Vissavienības I, tiek translēta pa ceļu kanālu, sākas tūlīt pēc tam, kad dienas un vakara raidījumi izskanējuši, ilgst līdz pulksten trijim nakti un pat vēlāk atkarībā no tā, cik gara programma sagatavota. Saturā parasti ir interesantas filmas, koncerti, izklaidējoši numuri. Agrāk mūsu novadāto daudzi amatieri centās uztvert pa decimetru viļņiem, izmantojot tāpas

vai pašu konstruētas antenas, pastiprinātājus un pārveidotājus.

Feliks PUJĀTS,
radio releju sakaru stacijas elektromontieris

Cehs uzņem jaudu

Vegada pēdējā dienā ar savas produkcijas parādījumiem mūsu patēriņus iepriecināja gaļas produktu un desu izstrādājumu cehs. Vareja iegādāties doktoru un Daugavpils desas, ragū.

Cehs uzņem jaudu, tā ražotās produkijas apjoms pieauga, tāpat kā patēriņi pieprastījums. Jaudu pilnīga apgūšana dos iespējas paplašināt gan assortimentu, gan arī palielināt izstrādājumu daudzumu.

Emīlija TRŪPA.

AKTUĀLI

MAZĀK RUNĀT,
VAIRĀK DARĪT

Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja ir parliecināta, ka strādnieku šķira, zemniecība, inteleģence, visi padomju cilvēki — kā jau tas bijis ne vienu reizi vien krasos mūsu vēstures pagriezienos — parādīs vieniem rakstūrgās cildenās tūkumiskās iepriekšējās, patriotismu, izturību, darba milesību un tīcību nākotnei, lai spērtu jaunu lielu soli uz priekšu pa pārkārtosānu ceļu.

No PSKP CK ģenerālskretēra M. Goračova Jaungada apsveikuma padomju tautai.

Neskatojies uz objektīvām grūtībām, agrofirmas kolektīvi savus gada uzdevumus veica sekmīgi. Tika pierādīts, ka firma nostabilizējusies, ka spējīga tikt galā ar plāniem un saistībām. Taču tas nedrīkst radīt pašapmierinātību, energijas un spēku noplakumu, jo šogad gaida daudz spraigāks un nopietnāks darbs. Ražošanas vadītāju uzdevums tagad ir visos kolektīvos, visās struktūrlajās vienībās tikties ar strādniekiem un sīki izanalizēt veikumu, panākumus un arī nepadarīto, kļūmes un kļūdas — tādu netrūkst.

Reizē ar to pie kolektīvam jāierodas arī ar skaidru un konkrētu priekšstātu par tuvākajiem uzdevumiem un nākošiem perspektīvām. Jaunajās iecerēs nedrīkst būt nereālas, bet nekādā ziņā arī pārliku pietīgas, nemobilizējošas, nemudinošas strādāt labāk.

Šādas tikšanās un pārskati ražošanas apakšvienībās jāorganizē līdz 5. februārim. Tājās jāapspriež, ko iecerējis katrs darba darītājs, lai no atsevišķiem plāniem sasummētu kolektīva kopīgos un arī visam

pārī spēkās un to pielietojuma efektivitāti.

Pārkārtošanās no mums prasa visur strādāt pa jaunam, precīzi zināt savus spēkus un to pielietojuma efektivitāti.

Lopkopēji vārdu turēja

GADA REZULTĀTI

Tikko aizvadītais gads agrofirmas saimniecības lopkopējiem bija saņemtās darba pilns. Vairākās grupās slaucējams ievērojami atpaliku no tiem rezultātiem, kuri bija sasniegti iepriekšējā, 1986. gadā, nācas krietiņi sasparoties, lai mīnusus izslaukumos pārvērtētu par plusiem. Tāpat arī lieļāku darbu ieguldīt, lai saglabātu jaunpiedzīmuos dzīvnieku — teju un sīvērus, samazinātu to atbīrumu. Tika iestākts liels darbs par ganāmpulka vispārēju atveseļošanu, veicot pasākumus pēc jaunajām metodēm.

Apkopoti fermu darbinieku veikuma rezultāti 1987. gadā. Tie apmierina mūsu kolektīvu. Liepolloku skaits palielinājies par 92 vientībām, tajā skaitā piena loju ganāmpulks — par 4 goviņu. Šo lopu kolhoza fermās tagad ir 1532. Bet cūku — 12108. Iegūts par 640 sīvēniem vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Turpmāk nopietnāk jārūpējas par teju iegūšanas palelināšanu. Šajā ziņā no 1986. gada rādītājiem atpaliekam par 34 telēniem. Jaunpiedzīmuos saglabāšana uzlabojusies, bojā gājušo skaits samazināts. Tomēr, kā to apzinās visi kolektīvi, kuri iegūst jaunlopus, rūpējas par to saglabāšanu un uzaudzēšanu, vēl daudz ir jāpanāk, lai krasī uzlabotu lopu saglabāšanu. Jo sevišķi sīvēnu. Šīm nolūkam kalpos aizvadītā gada beigās sapēmtās papildus mītnes cūkkopības kompleksam, dzīvnieki vairs nebūs jātur lielā saspiešībā, kā bija agrāk. Tieki prasīts, lai pret saviem

piemērumiem rūpīgāk izturētos arī šī kompleksa ļaudis.

Palielinājās izslaukumi, tie deva iespēju 1987. gadā izslaukt pīna par 2649 centneriem vairāk, iegūstot 84661 centneru, bet izslaukumi no govs pieauga par 170 kilogramiem — iegūts par 5566 kilogramiem.

Gaļas dzīvsvarā sarāžots par 1170 centneriem vairāk, tājā skaitā cūkgājas — par 752 centneriem, attiecīgi 20437 centneri kopā un 13352 centneri cūkgājas. Nobarojamajam liepollopiem dzīvsvara pieaugumi diennakti palielinājās par 10 gramiem — to piesvari ir 822 grami, bet cūkām — par 2 un sastāda vidēji 523 gramus.

Valstīj realizēti 21210 centneri gaļas, tajā skaitā cūkgājas — 13039 centnerus. Gaļas aizvadītājā gadā realizēts par 534 centneriem vairāk, salīdzinot ar 1986. gadu... Tājā skaitā par 861 centneru palielinājās liepolloku realizēšana gaļai, bet cūku — samazinājās par 345 centneriem.

1985. gadā kolhoza bija 1522 govis, iegūts 1301 telīns. Atbīrumums — 80 liepollopu un ap 700 cūkām. Kopīgais šo dzīvnieku skaits bija 12358. Pīna ražots 83624 centneri, no govs iegūts — 5361 kilograms. Liepollopu dzīvsvara pieaugumi diennakti sastādīja 805 un cūku — 545 gramus. Valstīj pārdoti 19935 centneri gaļas, tajā skaitā 12279 centneri cūkgājas.

Anita VAILOVĀDE,
ekonomiste

Kam salutē vilcieni?

Pēteris Vilcāns stāsta:

«Todien saule svelmejā nežēlīgi, un, mērķi sasniegusi, tūlīt sēdāmies leknī noaugušā, ziedošā ābolīņa laukā. Visapkārt bija tāds klusums, ka dzirējām, kā, nektāru vācot, zumēja bi-

tes... Tālumā dunēja vilcīns (no sliēžu ceļa mēs bijām ne tālāk kā soļus trīsdesmit). Jēkabpils mākslas un novadpētniecības muzeja direktors — mūsu pārējiena vadītājs — piederūkās kājas un sacīja: «Uzmanību! Tūlīt mēs dzirdešim piemiņas salūta Orlovam!». Mēs piecēlāmies, raudzījāmies uz dzelzceļu un neticīgi saskatījāmies.

Pēkši tieši mums iepretim atskanēja garš lokomotīves sirēnas pūtēns un Maskavas — Rīgas ātrvilcīens aizjonoja garām. Priekā un lepnumā iemirdzējās skolēnu acis...»

Tas ir par latgalieti — drosmīgo gvardes kapteini Mihailu Orlovu, kura dzimtās mājas netālu no Kārsavas. Viņam par godu Preilos nosauktā iela. Viņa vārdā nosauktā pionieri pulciņi. Bet Varoņa mīstīgās atlikas guldītas Mežāres Brāļu kapos. Te iestādīja mazus bērziņus — tagad tie jau lieli, cefrēdesmit četru gadus stāv...

Pēteris Vilcāns ir žurnālists, daudzu interesantu rakstu autors, publicists. Pagājušā gada nogalē lasītāji saņēma viņa jauno grāmatu «Kara ceļu putekļos», kas iznākusi sērijā «Sargā savu tēvu zemi». Autors pasvītro, ka

sava darba varoņa dzīvesstāstu pirmo reizi dzirdējis 1969. gadā, kad žurnālistu grupas sastāvā bijušā komandiera Augusta Jurevica vadībā apmeklējis orloviešu kaujas vietas un lauka malā netālu no dzelzceļa nonākuši pie stābiņa, uz kura bijusi plāksne: «Sei! 1944. gada 3. augustā krita Padomju Savienības Varonis Mihails Orlovs». Šis notikums dzīli iegūla žurnālista sirdī un pastāvīgi atgādināja, ka par drosmīgo Latgales lauku puisi jauzraksta nopietnāks darbs. Tā tapusi 108 lappuses biežā grāmata, kurā ir

arī varoņa līdzgaitnieka pulkveža A. Jurevica atmiņas.

Lielā Tēvijas kārtā viesuli viņu pārsteidza Rīgā, kur mācījās kājinieku kārtā skolā. Atkāpšoties ar ložmetēju viņš savu pirmo kauju izcīņīja pie Durbes stacijas, pirms ievainojumu guva pie Maskavas netālu no dzelzceļa pieturas, kas tagad nosaukta par Latīsku.

Un tad nāca 1944. gads. 22. arīmījas daļas jūlijā beigās un augustā sākumā izcīņīja smagās kaujas par mūsu rajona atbrivošanu no okupantiem. Visasākā sadursme notika pie Rudzētiem un Steķiem, kur faisti bija izveidojuši stipri societātu apmeklēram piecus kilometrus garu līniju.

Kādā Rudzētu zemnieka šķūnī pirms izšķirošā trieciena notika korpusa virsnieku sanāksme, kurā M. Orlovam un viņa rotāi uzdeva ieklūt ienaidnieku aizmugurē un nobloķēt Maskavas — Rīgas dzelzceļu. Uzdevums tika izpildīts, lai arī rotas komandieris, izlaužoties līdz mērķim, jaunību smagi ievainots. Viņš turpināja komandēt savus kaujiniekus, atvairīt faistiņu pretuzbrukumus, kamēr piesteidzīs papildspēki. Bet tad drosmīnieka spēki bija galā un viņš mira.

Grāmatas autors saka: «Domāju, ka varbūt noderīga būs tā artavīna, kuru es par karu atlāšu savas paaudzes atlīmē kleīt». Pēteris Vilcāns ir no tās paaudzes, kura gan vēl neņēma ieiročus rokā, bet ar karu tikās vaigu vaiāgā.

A. MEŽMALIS

Uzsakīs jaunus celiens

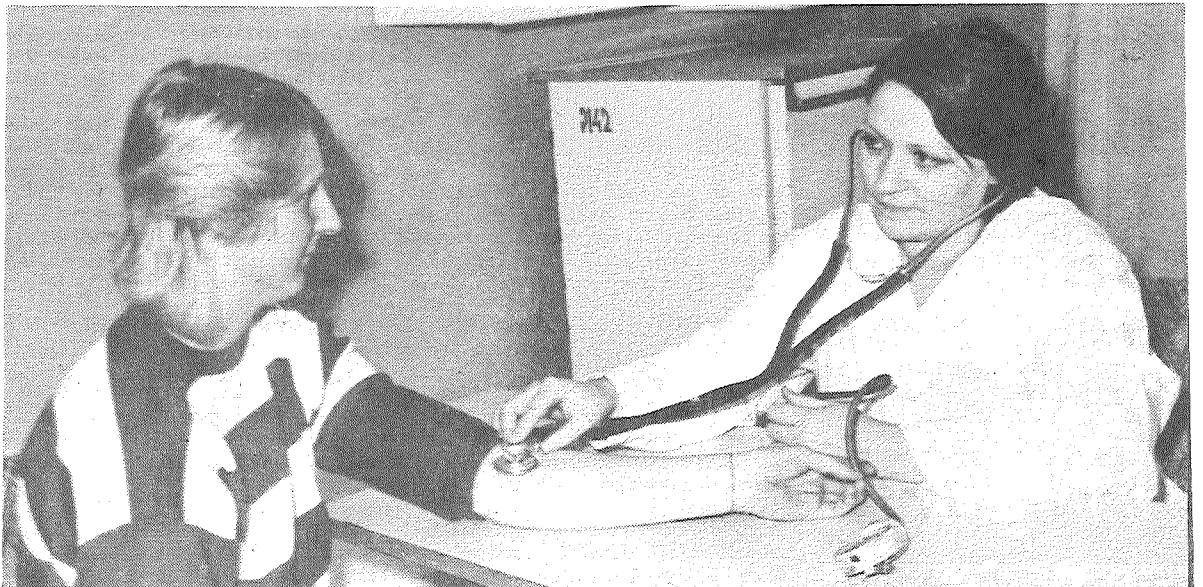
Rāzīgs uzdevums gaida kolhoza ražošanas iecirkņu un to strukturālo apakšvienību kolektīvus, lai godam sagatavotos pārskata un vēlēšanu sapulcei, kas kā parasti notiks februārī. Šīs gada galvenās sapulces ir gaužām par maz, lai atrisinātu visas sakrājušās problēmas — par tām ir jāizrunājas iepriekš, gatavošanās gaitā, kolektīvu sapulcēs, veltītās gada rezultātu apspriņķanai un jauno uzdevumu izvirzīšanai.

Pārkārtošanās no mums prasa

visur strādāt pa jaunam, precīzi zināt savus spēkus un to pielietojuma efektivitāti. Tā raksturīgākā iezīme — būs jāparāda, ko spēj un var katrs dar-

darbu tempos jāuzņemas no pirmajām gada dienām. Tā to saprot arī siera ceļa strādnieki. Viena no labākajām te ir Lidiņas Mainules maiņa.

ATTĒLĀ: maiņas meistare L. Mainule un siera gatavotāja Marija Madejāne.

Kur labs darbs, tur ir arī rūpes par strādājošajiem. Siera rūpītā izstrādāt un ieviests vesels kompleks sociālo, kultūras un sadzīves vajadzību apmierināšanai. Pirmās kārtām, tas ir augsta darba kultūra cehos, kas veicina darba rāzīguma pieaugumu, labiekārtota ēdnīca, ģerbītuvēs, atpūtas istabaas, otrkārt — dzīves apstāklī jaunajā mikrorajonā, ko saviem strādātājiem iebūvējusi rūpītāja. Tas vēl attīstības un tapšanas stadijā. Kā uz kuru katru pilsētu, tā arī uz šo pilsētiņu var attiecināt leģendu par to,

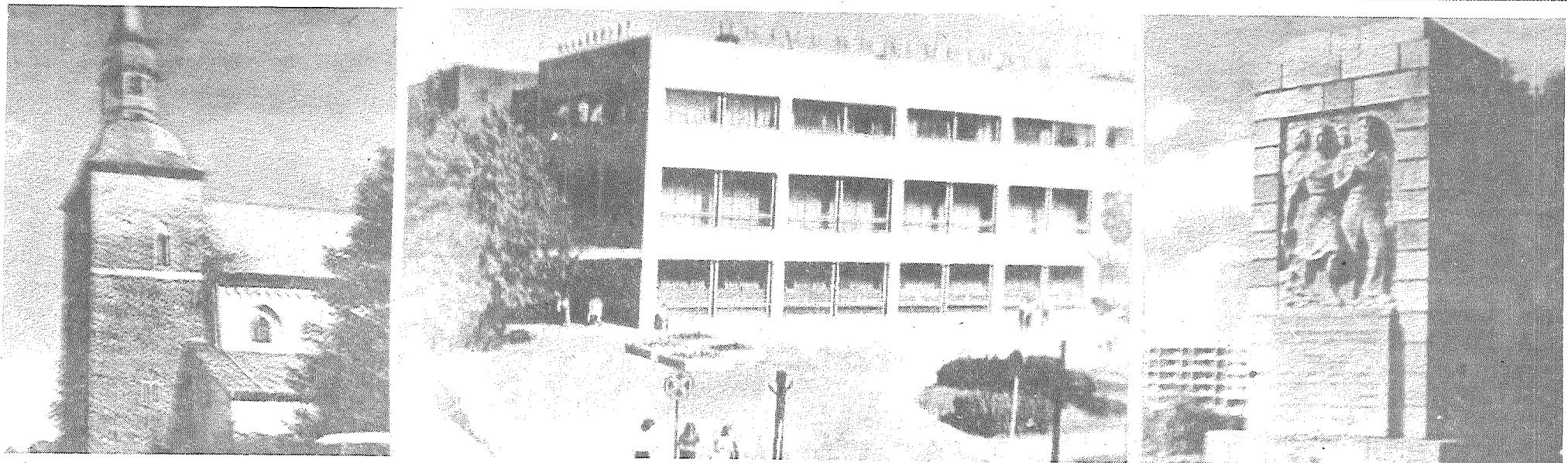
ka kāds pazemes gars izceļas virspusē un prasa: «Vai tāda un tāda pilsēta jau beigta celt?» Kad dzirdējot apstāprīnošu atbildi, tad gremēdot dzīlēs. Tāpat arī te: šī pilsētiņa turpina augt. Bet tai līdzīgi arī tie objekti, kas vajadzīgi iedzīvotājai apkalpošanai. Te nu ir savs veikals, būs vēl citi pakalpojumu punkti, ir savs medicīniskais punkts, kur strādā labi speciālisti un iejutīgi satiksmē ar apmeklētājiem. Siera rūpītāja mikrorajona medicīniskā punkta pāldzībū meklē arī citu uzņēmumu un iestā-

žu ļaudis, kas strādā un dzīvo tuvumā. Šis punkts jauno gadu iestācis arī vēlāk uzlabot iedzīvotāju medicīnisko apkalpošanu.

ATTĒLĀ: siera rūpītāja dzīvojamā mikrorajona medicīniskā punkta vadītāja Lūcija Paškeviča pieņem apmeklētāju.

Jāņa SILICKA foto

PADOMIJU LATVIJAI — SEPTIŅDESMIT

Visās mūsu republikas malās darba laudis atzīmēja padomju varas nodibināšanu 70. gadadienu. Svetku kulminācija bija Valmierā, kur notika 1917. gadā II strādnieku, strēlnieku un bezzemnieku delegātu kongress. Tas bija 29. decembrī [16. decembris pēc vecā stīla]. Trešajā dienā tika pieņemts manifests, kurā pasludināja padomju varu visā Latvijā.

Notikumi Valmierā vaimagoja cīņas par padomju varas nodibināšanu Latviju posmu, kas bija iesācies jau 1917. gada novembra sākumā, kad padomju varu nodibinājās Valkā un bija ievēlēts tās izpildītu orgāns — Iskolats — ar Frici Roziju vadībā. Neilgi pirms kongresa Valmierā Iskolats griezās pie Padomju Krievijas valdības ar lūgumu par Ludzās, Rēzeknes un Daugavpils sprinķu atdalīšanu no Vitebskas gubernas. 17. decembrī KPFRSR Ieksliefet Tautas komisariāts atbildēja, ka neceļi eibuldums par Latgaļas apvienošanos ar Latviju. 1918. gada decembrī KPFRSR Tautas Komisāru Padome pieņemta Dekrētu par neatkarīgās Latvijas Padomju Republikas atzīšanu. Ap šo laiku nāca klajā Latvijas Padomju valdības, ko vadīja Pēteris Stučka, manifests, kurā bija teikts, ka tākai darbs ir Latvijas lepnumis.

Mums allāz prātā jāpatur vēl viens decembris — 1922. gadā tika izveidota Padomju Savienība. Tikai ārvalstu brūnītā iejaukšanā un iekšējā konfrrevolūcija liezda latviešu tautai jau tajā laikā kļūt par brālīgo republiku savienības loceklī. Latviešu sarkanie strēlnieki, paužot tautas domas, izvirzīja visiem labi zināmo lozungu: «Par bīru Latviju — bīrvā Krievzemē!». P. Stučka izstrādāja val-

dības darbības programmu rūpnieciskās ražošanas attīstībā, paredzot plašu ekonomisko integrāciju ar Padomju Krieviju un Ukrainu. Šīs idejas turpināja arī apvienotās Latvijas pirmās padomju kongress 1919. gadā, kurš pieņēma rezolūciju par attiecībām ar Krieviju, uzsverot, ka tās jāveido, nemot vērā darba tautas vienprātīgu atzinu, ka Latvijai ar Padomju Krieviju jādzīvo visciešķajā brālīgajā savienībā. Šī vēlēšanās piepildījās tikai 1940. gadā, kad Latvijā atjaunojās padomju vara.

Bet atgriezīsimies pilsētā pie Gaujas, sarkanajā Valmierā, pābūsim tajā pirms septiņiem gadu desmitiem. Kāpēc nesi Šīmaņa baznīcā notika kongress? Pirmkārt, jau tāpēc, ka bija ieradies joti daudz delegātu un pilsētā nebija piefiekami lielu telpu. Beztam Šī baznīca jau bija kļuvusi par tautas masu pulcēšanās vietu: 13. novembrī tā notika darbalaužu mītiņš, apsveicot Oktobra revolūcijas uzvaru un Viskrievijas II padomju kongresa dekrētus.

Strādnieku, kareivju un bezzemnieku II kongress pasludināja padomju varu Latvijā, pieņēma lēmumu par sarkanās gvardes izveidošanu, par agrāro politiku un citus dokumentus. Ievēlēja Strādnieku, kareivju un bezzemnieku padomi, kura izveidoja Iskolatu. Kongresu vadīja Fricis Rozīns [Āzis]. Vēl būdams Tartu universitātes student, F. Rozīns publicēja daudz rakstu presē, tājā skaitā arī par agrāro politiku Latvijā, parakstīja tos ar pseidonīmu «Āzis». Viņš bija plaši pazīstams kā profesionāls revolucionārs, kā vienu no autoritātīvākajām personām viņu šajā kongresā ievēlēja par Iskola priekšsēdētāju.

F. Rozīns bija V. I. Leņina un P. Stučkas līdzgaitnieks, viņam piederi lieli nopelnī padomju ceļniecībā Latvijā 1917. un 1919. gadā, bija pirmais Padomju Latvijas īauksaimniecības ministrs. Valdība viņam piešķīra savrupmāju netālu no Maltas — Lūznavā. Kāda no braucieniem uz šejieni viņš saaukstējās, saslima ar plaušu karsoni un nomira. Tagad šajā mājā izvietots Maltas sovhoztekhnikuma kantoris, sovhoztekhnikumam piešķirts viņa vārds.

Sakārā ar kongresa 70. gadadienu Valmierā notika zinātniskā konference, kurā kopā ar pārstāviem no Rīgas un tuvējiem rajoniem piedalījās arī tālaki ciemiņi. Valmieras ielas viņus sveicā ar daudziem transparentiem un lozungiem, kuri atgādināja par tām tālajām dienām. Konferenci atklāja Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs prieķsēdētājs Jānis Vagris. Tajā tāk nolasīti vairāki referāti, tājā skaitā par F. Rozīnu, bijušā Aizputes aprīņķa Purmsātu pagasta zemnieka dēlu, pastāstīja Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Filozofijas un tiesību institūta direktors akadēmijas korespondētājoceklis, juridisko zinātņu doktors Visvaris Milfers.

Uzstājās Latvijas KP Valmieras rajo- na komitejas sekretāre Ruta Matīsa, kā arī citu kaimiņrajonu atbildīgie darbinieki. Viņi atgādināja par sakaībām, kādas pastāv ū rājona revolu- cionārajā pagātnē. Cēsis bija pirmā Latvijas pilsēta, kas sāka brunot cīnu par padomju varu Latvijā, Valmierā Šī vara tika pasludināta un konstitu- cionāli izveidota pirmā valdība, bēr Valka pirmā spēra praktiskos soļus sociālistisko pārkārtījumu realizēšanai.

Mūsdien Valmieru pamatojusi zskata par vienu no lielākajām un krā- nākajām Ziemeļvidzemes pilsētām, tās iaukstā plūst skāstule Gauja, kurā spoguļojas jauni stāflī nami. Bijusā Šīmaņa baznīcā, kura ir 13. gadimta arhitektūras piemineklis un atrodas valsts aizsardzībā, tādā arī darbojas koncertzāle. Par godu svētkiem tā bija uzposta ar sarkanīm karogiem — kā pirms septiņdesmit gadiem, kad ar tādiem pašiem karogiem tie ieradās strēlnieki. Skanēja ērģeles un kā toreiz, kongresa dienās, uz fām atskanoja partijas himnu — Internacionāli. Toreiz pieņemtos dokumenti lasīja jaunieši karavīru tērpas un jaunietes ar sarkanīmi lakačīni galvās; strēlnieku apsveikumu Latvijas darbalaužu parlamentiem, ko 1917. gadā publicēja laikraksts «Bīr- vais Strēlnieks», telegrammu, ko kongresa dalībnieki nosūtīja V. I. Leņinam. Noslēgumā tāka dziedātas krie- vu un latviešu revolucionārās dzies- mas.

Konferences dalībnieki nolika zie- dus pie V. I. Leņina pieminekļa un Brāļu kapas, apskatīja sarkanās pilsētas ievērojamākās vietas. Te vēsture cieši savijusies ar tagadīji. Dokumen- tos kā pilsēta Valmiera minēta jau 1323. gadā, bijusi Hanza savienības locekle un 1783. gadā saņēmu- si aprīņķa pilsētas tiesības.

Galvenā iela, kam dots lielā Leņina vārds, aizved uz tagadējo Uzvaras laukumu. Tie notiek pilsētas un rājona darbalaužu demonstrācijas, tās ap- liecīna paužu pēctecību, jo tieši šajā vietā pirms 1905. gada 28. oktobri, tā dalībnieki klausījās publicista Jāņa Asara un dzejnie-

ka Apsesdēla kvēlās runas. Ielas galā pie Kocēnu ciema robežas tiek svēti glabāta kapliča, pie kurās 1919. gadā apcietinājās komjaunaunes nelegālās organizācijas Vidiņu apgabala konferencēs delegātus. Vienpadsmīt no viņiem zvērīski nogalināja 22. decembris. Saglabājot viņu piemiņu, Rāts- upites ielejā, kur labajā krastā pace- jas Komjauniešu kalniņš, stāv obelisks. Šī vieta kopš 13. gadimta bija pazīstama ar Runtiņkalna no- naukumu, kur rīkoja sapulces un tir- gus, bet 14. gadimta sāka saukt par Karātavu jeb Bendes kalnu, jo te izplīdīja viduslaiku sodus. Tāpat kā to laiku invizitoru, rīkojās arī buržuāziskā lauku kara tiesa, 22. decembra rītā izpildot savu spriedumu netālu no Šī kalniņa. Komjauniešu likus no mācītājmužu tirumiem, kur nošāva, pa sniegū aizvilkā līdz upītei un sa- metā kopīgā bedrē. Tikai pēc pus- gada piederīgajiem atļāva apbedīt Karātavu kalnā.

ATTĒLOS: Valmieras koncertzāle, tājā ir ērģeles ar 1890. stabulēm, mākslinieciski augstvērtīgas vitrāzis, kanceles no formājuma elementi, svinību dienās tā bija uzstādīta mākslinieka Otto Skulmes glezna «Par padomju varu», veltīta II kongresam; fārdzniecības centrā pie pilsētas galvenā skvēra, kur pacejas V. I. Leņina piemineklis — tā sākas Valmieras galvenā maģistrāle — Leņina iela; piemineklis Valmieras 11 komunāriem (tēlnieks J. Zariņš).

Publikāciju sagatavoja Anton RANCĀNS

Kad atnākt pie Puškina?

Mums ir reta laime dzīvot nefā- nu vietēm, kuras dārgas ne tīkai katram padomju cilvēkam, bet arī visas pasaules kultūrai — no Puškīna zemes. Dažu stundu laikā var aizbraukt uz Mihailovsku, pa- staigāt pa Trigorskām un Petrovskojes parkiem, pabūt domās ar cilvēces lielo gēniju. Jebkurā laikā. Bet sevišķi daudzus dzejas draugus uz šīm svētā- jām vietām bija aicinājis aizvadītāis — 1987. gads, kurš bija izsludināts par dzejnēku piemīnas gadu. Aprīlēja 150. gadskārta kopš tās traģisks die- nas, kad 29. janvārī (pēc jaunā stīla 10. februārī), pēc divkaujā ar Dantesu iegūtās rētas, pārstāja puķstēt viņa sirds. Dzejnēka mirstīgās atliekas sle- peni tāka pārvesta uz Svjetogorskai, kur mātei piederēja muiža. Pirmo reizi Aleksandrs te ieradīs 1817. gadā pēc liceja beigšanas, tad 1819. gadā, uzrakstīja dzejoli «Sādžā».

Daudzi mums dārgi dzejnēku dzī- ves un darba gadi saistīs ar trim-

du šajās klusajās vietās Pleskavas gubernās nomalē. Te tapusi daudzi pārzīstiemi darbi, ieskaņot dze- joli «Jūrai», veltījumi auklītei Ari- nai Rodionovai un daudziem drau- giem, pazīnām, vēsturiskiem notiku- miem, uzrakstīta traģēdija «Boris Godunovs», šeit gūti iespāidi, iemūžināti poēmā «Ruslana un Ludmilas». Krāšņā daba un auklītes stāstītās pasašas devušas ierosmi darbiem, kuri veltīti folklorai. Šīs periods — 1824. — 1826. gadi — bija joti ražīgi.

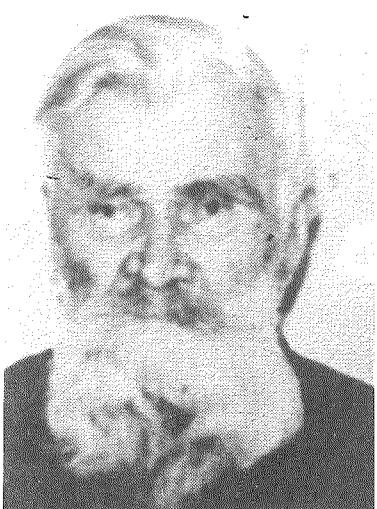
Mihailovskā viņš bija arī vēlāk — 1827. gada jūlijā-oktobri, sāka rakstīt «Pētera Lielā mori», 1835. gada maijā un septembrī, 1836. gada aprīlī pāvadīja zārku ar mātes mirstīgajām atliekām. 1837. gada 5. februāra naktī arī A. Puškins pats uz visiem laikiem tāka atvests uz Svjetogorskās klosteri, nākamas dienes rītā viņa mirstīgās atliekas apbedīja pie tā sie- nas.

ATTĒLOS: dzejnēku piemīnas vietās Petrovskoje netālu no Mihailovskas.

Karps PETROVS

1892. gada 13. novembrī Pieniņos zemnieka ģimenē. Jau mazu zēnu, nostādījis lauka malā, tēvs mācīja galvenajam darbam — zemes aršanai, kā vadi zirgu un taisni vagā nofūrēt arklu. Un šī dzīves mācība, iegūtā ar tulznam rokās, visu mūžu bija kopā ar viņu.

Jaunekļa gados Karpam Ivanovičam bija jāja stājās arklis un jāņem rokās šautene. No 1 pasaules kara viņš pārnāca ar diviem Jura krustiem — augstā apbalvojumu par karavīra drošību. Un atkal kopa zemi, audzēja maizi. Lielā Tēvijas kara gados Karps Petrovs sadarbojās ar partizāniem. 1946. gadā strādāja par finansu aģentu.

PSKP biedru rindās viņš iestājās 1950. gada augustā. Partija Karpam Ivanoviču nosūtīja darbā uz Gailīšu ciemu, tur 1951. gadā tika ievēlēts par S. Budjonija kolhoza priekšsēdētāju. Šo saimniectibu vadīja līdz 1955. gadam. Bija sasniedzis pensijas vecumā, paslikinājās veselības stāvoklis un bija vajadzīgs vieglakās darbs. Atgriežās savā dzimtajā puse Pieniņos. Te ilgus gadus nostrādāja par lopkopēju kolhozā «Družba», vēlāk par brigadieri un kasieri.

Par darba pienākumu teicamu izpildīja saņēmis daudzas pateicības un goda rakstus, cītus pamudinājumus. Vairākas reizes bija ievēlēts par ciema deputātu.

Visi, kas pazina Karpu Ivanoviču Petrovu, saglabās viņa gaiso piemiņu.

Biedru grupa

Pēc ilgas un grūtas slimības 96. mūža gadā ne mums šķīries agrofirmas vecākais komunists Karps Petrovs. Uz mūžiem aizvēris acis godīgs zemnieks, savu dzīvi kā smagu akmeni nolieket uz ežas iekopta lauka malā.

Gara jā mūžā Karps Ivanovičs pie redzējīs daudz, par spīti likstām un pārbaudījumiem saglabājis skaidru dveseli, bijis paraugs jaunatnei vienkāršbā, darba mīlestībā, pietīcībā, katra ikdienas darbu veicot ar visu sirdi, nešķirojot pienākumus lielos un mazos.

Karps Ivanovičs Petrovs piedzima

LATGALES AINAVA

DABAS STŪRĪTIS

Talku centrs

Tāda emblēma ir Latvijas Kultūras fondam, kurš izvērtis aktīvu darbību — rīko dažādus pasākumus, propagandējot kultūras mantojumu, vāc līdzekļus tā saglabāšanai, pieamineku aizsardzībai un restaurācijai. Organizē ne tikai materiālu līdzdalību, bet arī fizisku un garīgu. Organizēs sabiedrisko talku centrs, ko Arhitektu savienībā atklāja 6. janvāri. Tādi centri izveidojami arī uz vietām, kur var jādarbojas arhitektiem, daildarzniekiem, biologiem un cītīem speciālistiem, visiem iedzīvotājiem, lai kopīgiem spēkiem sakopītu savu apkārtni, kultūras, vēstures un dabas pieaminekus.

SPORTS

APSVEIKUMS

Un bez bēdu, ka mantā un slavā
Simtreiz vairāk ir panācis cits,
Atkal ej ikdienas gājumā savā,
Ticēdams zemei. Un zeme tev tic.

Jānis Gavars

Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» valde un sabiedriskās organizācijas sveic Annu KRUSTU ar 55 dzīves gadu jubileju, novēl stipru veselību, dzīvesprieku, jaunus panākumus darbā, personisko lāimi.

SPORTS ♦ **SPORTS** ♦ **SPORTS** ♦ **SPORTS** ♦ **SPORTS** ♦ **SPORTS**

Vecgada kausa izcīņā

Gada nogalē tradicionāli izcīnām kausu basketbolā — šīs sacensības ieguvušas piekrišanu. Aizvadītā gada pēdējā svētdienā basketbolisti kārtējo reizi tiks Riebiņu vidusskolas sporta zālē. Tagad, lai izcīnītu firmas kausu, bijām uzaicinājuši vīriešu basketbola komandas no Vilānu izmēģinājumu un selekcijas stācijas, Višķu sohozātēnikuma, Aglonas un Rudzātu padomju saimniecībām, Preiļu I vidusskolas. Protams, piedalījās arī mūsu pašu komanda. Neierādās rudzātieši.

Galvenais tiesnesis — Riebiņu vidusskolas fizikās kultūras skolotājs Leonīds Valdonis vīsa komandas sādālīja divās apakšgrupās un kausa izcīņa varēja sākties. Abu grupu uztvarētās komandas savukārt savstarpējā spēle pierādīja, kurai no tām ir tiesības uz agrofirmas balvu. Tās apakšgrupu komandas, kuras ierindojās otrajās vietās, finālā savukārt noskaidroja trešo un ceturto vietas.

Līdz finālam nonāca mūsu pašu un Preiļu I vidusskolas komandas. Jāsaka, pastāvīgie konkurenti par prioritāti. Uzvarēja preiļieši ar savu kapteini, šīs vidusskolas direktori Jāni Egliņi vadībā un uz gadu aizveda firmas kausu. Iepriekšējos divos gados tas glabājās pie mums pašiem.

Tiesības ieņemt trešo vietu aizstāvēja viljānieši un aglonieši, viljānieši izrādījās pārāki.

Spēļu starplaikos notika sacensības sāda metieni izpildē. Precīzakais no visiem izrādījās agloniečis Anatolijs Pupīcs — bumba grozā bija visos desmit metienos. Skatītāju simpatijas izplētnījās Vilānu ISS pārstāvis Juris Malta.

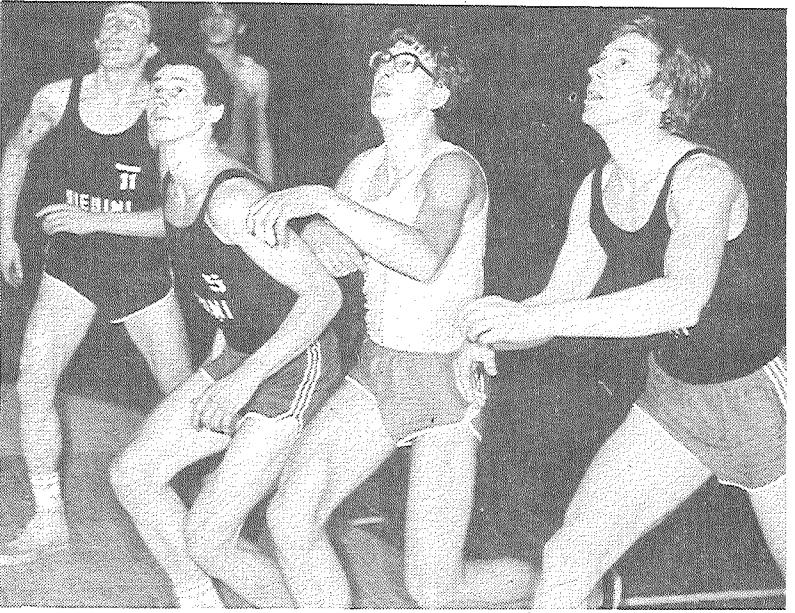
Mūsu komandā spēlēja Leonīds Valdonis (kapteinis), Voldemārs Melušķāns, Ilmārs Melušķāns, Leonīds Sorokins, Jānis Džeriņš, Aleksandrs Poplavskis, Gunārs Martinovs un Aivars Vasiļevskis.

Jānis BELOUSOVS,

sporta metodikis.

ATTĒLOS: agrofirmas basketbola komanda; spēles moments.

Bojēslava KIVLENIEKA foto

10. — Mīlā, labā māmu-līte A. Dovženko,
11. — Ja tu neesi ar ma-ni, I un II sēr., Indija
12. — Divi asaru salā, «Belarus-j film»,
13. — Ceļš uz uzticī-cību, Rumānija,
14. — Mātes mīlestī-ba, I un II sēr., Indija,
15. — Neveiksmieki, Francija-Meksika
16. — Kas ir šis cil-vēks, Polija,
17. — Teo pret visiem, VFR,
18. — Kauja par Romu, Rumānija, Itālija
19. — Konvojs, ASV,
20. — Zorro, I un II Itālija-sēr., Francija,
21. — 39 pakāpieni, Anglija,
22. — Klusa izmeklē-shana, «Lenfilm»,
23. — Mīlestības arit-mētika, Sverdlovska,
24. — Ulzāna, VDR,
25. — Klaidonis, I un II sēr., Indija,

Dokumentālās filmas

25. — Trīs Voldemāri vai cilvēciskais faktors,
26. — A. Gaidara varoņi uz ekrāna.

Lauksaimniecības filmas

27. — Vieninieks «ar viltību».
28. — Nolasīt nedrīkst, «Mosfilm»,
29. — Neazmirstiet iz-«Belarus-slegt televizoru, film»,
31. — Augstākā tiesa, Rīgas.

PŪCE

28. — Nolasīt nedrīkst, «Mosfilm»;

29. — Neazmirstiet iz-«Belarus-slegt televizoru, film»,

31. — Augstākā tiesa, Rīgas.

Bērnu seansi

11. — Sēdēja uz zelta lieveņa,
12. — Mumi-Trollja laimīgās dienas,
13. — Uz jauno krastu,
20. — Iļja Muromietis,
25. — Runča zābokas jaunie piedzī-vojumi,
27. — Vieninieks «ar viltību».

15. — Trīs Voldemāri vai cilvēciskais faktors,
26. — A. Gaidara varoņi uz ekrāna.

Lauksaimniecības filmas

19. — Lauksaimniecības kultūru biolo-giskās aizsardzības metodes. Seansu sākums pulksten 19.30.

Redaktors A. RĀNCĀNS